

Kazimiero Simonavičiaus universitetas

Teisės fakultetas

**KURSINIO DARBO RAŠYMO
METODINIAI NURODYMAI IR PATARIMAI**

Vilnius, 2017

TURINYS

1. BENDRIEJI KURSINIO DARBO REIKALAVIMAI.....	3
1.1. Kursinio darbo tikslas	3
1.2. Kursinio darbo tematika.....	3
1.3. Kursinio darbo struktūra ir apimtis.....	4
2. KURSINIO DARBO RAŠYMO FORMA IR STILIUS.....	6
3. REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA.....	9
PRIEDAI.....	10

1. BENDRIEJI KURSINIO DARBO REIKALAVIMAI

Kursinis darbas – individualus darbas, kurį apgynęs studentas įgyja teisę laikyti atitinkamo privalomo dalyko egzaminą. Todėl kursinis darbas turi būti ne tik atitinkamo mokslinio lygio, bet ir atskleisti asmens vadybines žinias bei sugebėjimą pažinti bei interpretuoti teisės realijas.

1.1. Kursinio darbo tikslas

Teisės krypties kursinio darbo rašymas ir gynimas – tai visų pirma mokymo metodas, kuriuo siekiama ugdyti studentų sugebėjimą susieti keletą disciplinų žinias ir pritaikyti jas sprendžiant teorinio ir praktinio pobūdžio teisės problemas.

Kursinio darbo rengimo ir gynimo laikotarpiu studentai turi ugdyti bei pademonstruoti keletą tarpusavyje susijusių gebėjimų.

Visų pirma, studentai turi sugebėti identifikuoti ir apibrėžti pakankamai svarbią teisės problemą. Tam būtinos ir studijų metu sukauptos žinios, ir praktinis tam tikros teisės srities pažinimas.

Kursinio darbas ir jo gynimas turi apibendrinta forma parodyti:

1. bendrą studento teorinių žinių lygį, t. y. dalykinę erudiciją;
2. sugebėjimą įsigilinti į nagrinėjamą temą teoriniu aspektu, t. y. teorinį pasirengimą;
3. sugebėjimą pasirinkti temą atitinkančius duomenų rinkimo metodus ir sukaupti reikiamą kiekį informacijos, t. y. metodologinį pasirengimą;
4. sugebėjimą tinkamai analizuoti surinktą medžiagą ir pasiūlyti pasirinktos problemos sprendimo būdus, integruojant teorinius modelius bei praktinę informaciją;
5. sugebėjimą kursinio darbo idėją pagrįsti pirminėmis prielaidomis – hipotezėmis.

Greta šių pagrindinių specialybės keliamų tikslų, kursinis darbas atskleidžia studento gebėjimą rišliai ir argumentuotai dėstyti medžiagą moksliniu-dalykiniu stiliumi, tinkamai naudotis literatūros šaltiniais bei teisingai įforminti darbą. Ne mažiau svarbus pats darbo pristatymas ir argumentuotas atsakinėjimas į pateikiamus klausimus gynimo metu, akademinėje aplinkoje modeliuojantis teisininko darbui svarbią diskusijų situaciją bei ugdantis didaktinius sugebėjimus.

Taigi rengdamas kursinį darbą studentas įgyja tam tikras su šiuo darbu susijusias pareigas. Visų pirma jis atsako už tai, kad nurodytu laiku būtų atlikti visi su darbo rašymu susiję veiksmai: pasirinkta kursinio darbo tema, lankomos Teisės prodekano seminari, darbo vadovo konsultacijos, darbas tinkamai parašytas, pateiktas ir apgintas. Iš esmės tai reiškia, kad studentas turi atlikti keletą dalykinio pobūdžio veiksmų ir tinkamai bei laiku juos įforminti pagal Kazimiero Simonavičiaus Teisės fakulteto (toliau – KSU TF) keliamus reikalavimus. Atlikdamas šias pareigas studentas remiasi patyrusio specialisto – darbo vadovo – patirtimi ir pagalba. Taigi dar viena svarbi studento pareiga – pagal sudarytą planą nuolat palaikyti ryšį su darbo vadovu, informuoti jį apie darbo eigą. Savo ruožtu vadovo pareiga – padėti studentui tinkamai pasirinkti ir suformuluoti temą, rasti adekvačius jos atskleidimo metodus, susidaryti darbų grafiką. Be abejo, vadovas atsako į studentui kylančius klausimus, skaito darbo juodraštinį variantą, pateikia pastabas ir pasiūlymus, skaito bei vertina galutinį darbo variantą.

1.2. Kursinio darbo tematika

Kursinio darbo temas studentai renkasi remdamiesi dalyką dėstančio dėstytojo pateiktu siūlomos tematikos sąrašu. Tam tikrais atvejais studentai gali patys siūlyti temos formuluotes, tačiau turi pateikti dėstytojui motyvuotą prašymą.

Taigi kursinio darbo temos gali būti labai įvairios, tačiau privalo atitikti keletą bendro pobūdžio reikalavimų.

Darbo tema turi atskleisti tam tikrą teorinę teisės problemą ar bent pažvelgti į tam tikrą teisės klausimą nauju savitu aspektu. Taigi svarbiausia – visuomet atminti, kad **kursiniame darbe turi būti ne aprašinėjami faktų rinkiniai, bet ieškoma pasirinktos temos problemų sprendimo.**

1.3. Kursinio darbo struktūra ir apimtis

Būtinios kursinio darbo struktūrinės dalys yra šios:

antraštiniai lapai (1 priedas);
patvirtinimas apie atlikto darbo savarankiškumą (2 priedas);
turinys (3 priedas);
vartojamų terminų, santrumpų sąrašas (jei reikia) (4 priedas);
įvadas;
informacijos šaltinių apžvalga;
darbo metodai ir priemonės;
pagrindinė darbo dalis (dėstymas);
išvados ir pasiūlymai;
naudota literatūra ir šaltiniai (4 priedas).
Priedai.

Antraštiniai lapai skirti KSU, autoriaus ir kursinio darbo rekvizitams nurodyti.

Turinys. Jame išvardijami darbo skyriai, poskyriai, punktai ir papunkčiai. Numeruojama arabiškais skaitmenimis. Kiekvienas poskyris, punktas arba papunktis turi turėti atitinkamo skyriaus ar poskyrio numerį, praplėstą papildomu skaitmeniu, kuris atskiriamas tašku. Priedai turinyje nenumeruojami. Kursinio darbo puslapiai pradedami numeruoti nuo įvado (įskaičiuojant ir prieš tai esančius lapus).

Vartojamų terminų, santrumpų sąrašas (žodynėlis) reikalingas ne visada. Jis naudotinas tuomet, kai darbe gausiai vartojami specifiniai terminai ar santrumpos, kai nagrinėjamos srities lietuviška terminija nėra pakankamai susiformavusi ir skaitytojui būtų patogų žinoti vartojamo termino atitikmenį kita kalba (pvz., anglų). Sąrašas (žodynėlis) kursiniame darbe gali būti pateikiamas po turinio.

Įvadas. Jame apibūdinama temos aktualumas, tyrimo objektas, darbo tikslas ir uždaviniai, hipotezė, darbo naujumas, darbo praktinio pritaikymo galimybės, pagrindinių darbo dalių sudėtis. Kitaip tariant, įvade paaiškinama, kuo nagrinėjama tema yra svarbi, kokios šioje srityje kyla problemos ir ką autorius siekia įrodyti bei pagrįsti. Darbo įvadas jokių būdu neturėtų būti dėstymo santrauka.

Informacijos šaltinių apžvalga. Apžvelgiami pagrindiniai darbe naudoti nacionaliniai ir tarptautiniai teisės aktai, publikacijos (monografijos, disertacijos, straipsniai ir pan.).

Darbo metodai ir priemonės. Čia aptariama darbe taikyta mokslinių tyrimų metodika: kiekybiniai ir kokybiniai tyrimo metodai, teoriniai bei empiriniai.

Pagrindinė darbo dalis (dėstymas). Šios dalies struktūra priklauso nuo nagrinėjamos temos pobūdžio ir pasirinktos nagrinėjimo metodikos. Bet kuriuo atveju čia nuosekliai, taikant darbo pobūdį atitinkančius metodus, dėstoma ir analizuojama pasirinktą temą atskleidžianti medžiaga. Ši dalis privalo turėti temos pobūdį atitinkančius skyrius (dažniausiai – du arba tris), o pastarieji – poskyrius ir (jei reikia) smulkesnes sudėtines dalis.

Atsižvelgiant į temos pobūdį, medžiagos dėstymo nuoseklumas ir įvairiems klausimams atskleisti skirta dėstymo apimtis gali skirtis. Pats įprasčiausias atvejis – kai dėstymas skaidomas į tris didelius skyrius, kurių pirmajame nagrinėjami teisės aktai, kitų autorių darbai panašia tematika, antrajame – analizuojama praktinė medžiaga, o trečiajame – integruojant teorines ir praktines žinias sprendžiama temoje bei darbo įvade iškelta problema.

Pirmoji dalis skiriama **teorinei temos analizei**. Joje dėstoma medžiaga rodo ne tik, kaip plačiai autorius apžvelgė su tema susijusius teisinius ir teorinius šaltinius bei juose pateiktus modelius, bet ir kaip nuodugniai juos suvokė, kiek pajėgia reikšti savo kritinę nuomonę vienu ar kitu modelių atžvilgiu. Kursinio darbo teorinėje dalyje reikėtų vengti pagrindinių kokios nors srities sampratų ar itin plačiai žinomų modelių aiškinimo – visiškai pakaktų vien juos paminėti, traktuojant tai kaip šio lygio

specialistui savaime suprantamus dalykus. Visas darbas, įskaitant ir teorinės medžiagos analizę, turi atitikti galutinį teisės studijų lygį, o ne kartoti pirmuose kursuose išdėstytas vadovėlines nuostatas. Kursinio darbo teorinės dalies negali sudaryti teisės aktų ar vadovėlių medžiagos atpasakojimas, čia svarbu daugiau dėmesio skirti nuodugnesnėms tam tikros srities studijoms, akademiniam straipsniams, įvairių autorių nuomonių palyginimui.

Antroji dėstymo dalis tradicinės struktūros darbe skirta **praktinių duomenų analizei**. Atsižvelgiant į temos pobūdį ir numatytus duomenų rinkimo metodus, didesnis ar mažesnis dėmesys skiriamas pačiai duomenų rinkimo procedūrai aprašyti, gautų duomenų patikimumui pagrįsti. Akademinio atžvilgiu vertingesni tokie duomenų rinkimo bei informacijos analizės metodai, kurie rodo didesnę studento savarankiškumą ir profesionalumą laipsnį. Visiems atvejams galioja tik viena bendra taisyklė: darbo **autorius turi atlikti pakankamai išsamią ir temos turinį atskleidžiančią savarankišką analizę**.

Trečioji dėstymo dalis turi integruoti teorines bei praktines žinias ir atskleisti autoriaus surastą problemos sprendimo kelią. Jei temos pobūdis reikalauja – šioje dalyje aptariamos ir vertinamos galimos sprendimų alternatyvos. Kitais atvejais šioje dalyje pateikiami veiksnių planai ar jų bendro pobūdžio gairės. Dar kitais – palyginami veiksmai įvairiose šalyse.

Išvados ir pasiūlymai. Čia formuluojamos svarbiausios darbo išvados, rekomendacijos ir pasiūlymai. Įmanoma rinktis keletą medžiagos dėstymo variantų, tačiau šioje dalyje dažnai patogiausia pirma pateikti visas išvadas, po jų – visus pasiūlymus. Retesnis ir sunkesnis kelias – padaryti išvadą ir iš karto po jos pateikti atitinkamą pasiūlymą. Išvados ir pasiūlymai numeruojami atskirai.

Naudota literatūra ir šaltiniai – tai dalis, kurioje pateikiami naudotų šaltinių ir specialiosios literatūros aprašai, sudaryti pagal dokumento bibliografinio aprašo standartus. Pažymėtina, kad čia turi būti įtraukti tik tie šaltiniai, kurie darbe buvo tiesiogiai cituojami pažodžiui ar minties atpasakojimo (šalutinio citavimo) forma, taip pat šaltiniai, kuriuose pateikta informacija (skaičiais, modeliais, paveikslais ir pan.) darbe buvo pasinaudota. Literatūros šaltiniai pateikiami originalo kalba. Sąrašas turi būti pakankamai išsamus ir atspindėti nagrinėjamą problemą.

Naudotos literatūros ir šaltinių sąrašas paprastai pateikiamas tokiu eiliškumu: norminiai teisės aktai (Lietuvos Respublikos Konstitucija, kodeksai, įstatymai, kiti norminiai teisės aktai, tarptautiniai teisės aktai), teismų praktika, specialioji literatūra (pagal autorių pavardes surašoma abėcėlės tvarka), internetiniai šaltiniai.

Priedai. Čia pateikiama pagalbinė medžiaga, kurios paskirtis – išsamiau paaiškinti, iliustruoti darbo pagrindinės dalies teiginius (didesnės apimties lentelės, paveikslai, apklausų anketų, bylų analizės pavyzdžiai ir pan.). Priedai numeruojami eilės tvarka. Kiekvieno priedo puslapiai turi būti sunumeruoti.

Kursinio darbo apimtis – 25–30 puslapių (neįskaitant priedų).

2. KURSINIO DARBO RAŠYMO FORMA IR STILIUS

Teisės studijų kursinis darbas savo apimtimi turi atitikti kursinio darbo reikalavimus.

Dėstymo dalis suskaidoma į reikiamą skaičių skyrių, poskyrių, punktų ir papunkčių. Visos struktūrinės dalys numeruojamos arabiškais skaitmenimis. Kiekviena smulkesnė dalis (poskyris, punktas arba papunktis) turi turėti atitinkamos didesnės darbo dalies numerį, praplėstą papildomu skaitmeniu, kuris atskiriamas tašku.

Dėstymo dalies skyriai visada pradedami naujame puslapyje. Smulkesnėms dalims šis reikalavimas netaikomas, jos pradedamos laikantis dėstymo aiškumo ir estetikos reikalavimų. Jokios dėstymo dalies tekstas negali prasidėti kitame puslapyje negu užrašytas jos pavadinimas. Toks pat reikalavimas taikomas lentelių ir paveikslų antraštėms – jos turi būti tame pačiame puslapyje, kaip ir įvardijamos lentelės ar paveikslai.

Puslapius žymėti pradedama po turinio, nes tituliniai lapai, turinys yra nežymimi.

Darbas spausdinamas A4 formato lapuose **Times New Roman 12pt šriftu (antraščių 14 pt šriftu), 1,5 intervalu tarp eilučių.** Puslapiai numeruojami **apačioje dešinėje pusėje.**

Kursinis darbas spausdinamas vienoje lapo pusėje. **Paliekamos tokio pločio paraštės:**

1. kairioji – 30 mm,
2. dešinioji – 10 mm,
3. viršutinė – 20 mm,
4. apatinė – 20 mm.

Darbe tenka vartoti daug įvairių mokslinių terminų ir jų santrumpų. Jei terminas visuotinai žinomas ir lietuviškoje terminijoje vartojamas tik viena reikšme – jokių problemų nekyla. Tačiau pirmą kartą tekste paminėtą rečiau sutinkamą terminą reikia paaiškinti. Ypač tai svarbu tuomet, kai galimos kelios termino interpretacijos ir reikia nurodyti, kurios iš jų laikosi darbo autorius. Dažnai pravartu greta pirmą kartą minimo termino pateikti jo atitikmenį ta kalba, iš kuria parašyto šaltinio jis paimtas (dažniausiai – anglų). Tai daryti būtina, kai autorius pats verčia terminą iš kitos kalbos (lietuviško termino atitikmens nėra arba jis autoriui nežinomas). Anglų ar kita kalba rašomi terminai pateikiami kursyvu (pavyzdžiui, angl. *European Court of Human Rights Court*).

Santrumpų kursiniame darbe reikėtų vartoti kuo mažiau. Tikrai tinka tik itin plačiai vartojami ir visuotinai žinomi sutrumpinimai arba darbe labai daug kartų vartojamo žodžių junginio raidinės santrumpos. Abiem atvejais pirmą kartą tekste parašius raidinę santrumpą, greta lenktiniuose skliausteliuose turi būti pateikiamas ir nesutrumpintas pavadinimas ar žodžių junginys.

Lentelės į tekstą įterpiamos po pastraipos, kurioje jos minimos, arba kitame puslapyje. Kiekviena lentelė turi turėti pavadinimą, kuris, kaip ir lentelės numeris, rašomas toje pačioje eilutėje virš lentelės. Po lentelės pavadinimo taškas nededamas.

1 lentelė. Vartotojų skundų tyrimo dinamika¹

Institucija, kuriai buvo pateiktas skundas	Pagrįstų skundų skaičius		
	2002 m.	2003 m.	2004 m.
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	881	806	791
Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos	511	614	534

Malinauskaitė J., 2004.

¹ Lentelė sudaryta pagal 2002-2004 m. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos tarnybos ataskaitą.

2 lentelė. Publikacijų apie kontrabandą (susijusių su kontrabanda) skaičius dienraštyje „Lietuvos rytas“ 2002 m. ir 2005 m.

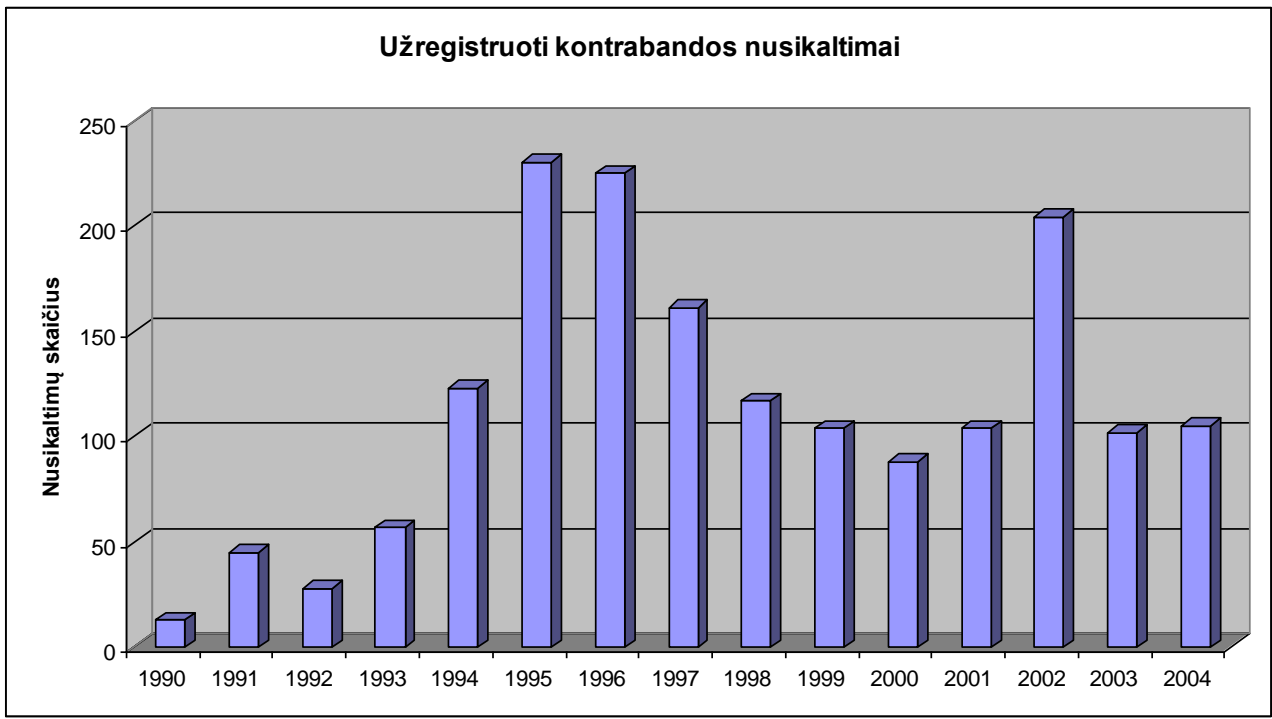
Mėnesis	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Iš viso per metus
2002 m.													
Publikacijos apie kontrabandą	30	22	22	25	29	34	18	12	21	25	18	12	268
Apie kontrabandą užsiminama kitų temų publikacijose	17	25	24	9	16	6	9	6	3	12	16	6	149
Iš viso per mėnesį	47	47	46	34	45	40	27	18	24	37	34	18	417
2005 m.													
Publikacijos apie kontrabandą	22	31	30	31	33	23	31	20	21	5	17	12	276
Apie kontrabandą užsiminama kitų temų publikacijose	14	17	24	14	4	10	14	13	12	6	3	6	137
Iš viso per mėnesį	36	48	54	45	37	33	45	33	33	11	20	18	413

Malinauskaitė J., 2006.

3 lentelė. Muitinės kriminalinės tarnybos statistiniai duomenys apie Kinijos kilmės plataus vartojimo prekių importą 2003-2004 m.

Prekės	Laikotarpis	Procedūrų skaičius	Svoris NETO (tonais)	Muito mokesčiai (mln. Lt)	PVM (mln. Lt)
Drabužiai ir avalynė	2003 m. 1–12 mėn.	490	730,5	1,475	2,377
	2004 m. 1–4 mėn.	718	1 454,5	3,023	4,997
	2004 m. 5–12 mėn.	149	369,7	0,713	1,128

Paveikslai į tekstą įterpiami taip pat kaip ir lentelės. Paveikslų pavadinimai rašomi apačioje, po pavadinimo taškas nededamas.

1 paveikslas. Užregistruotų nusikaltimų skaičiaus kitimo tendencija 1990 – 2004 metais²

Kursinis darbas turi būti parašytas **taisyklinga lietuvių kalba**. Darbas turi būti be korektūros klaidų ir atitikti dabartines lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos normas.

² Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenys.

REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Asman Sandra, Creme Phylis. *How to Write Essays*. London: University of North London, 1996, 24 p.
2. Balnienė R., Kučinskienė M. *Magistro darbo rengimo metodiniai nurodymai*. Vilnius: Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla, 2002.
3. Baršauskienė V., Mačerinskienė I. *Studijų darbų parengimo tvarka: mokomoji knyga*. Kaunas: Technologija, 2007. – 105 p.
4. Janonis O. Bibliografinių nuorodų ir jo sąrašo sudarymo studijų ir mokslo darbuose metodika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. 51 p. (<http://www.mb.vu.lt/pagalba/liet/janonis.pdf>).
5. Juška A., Kučinskas V. *Metodiniai patarimai rašantiems kursinius, diplominius, magistro baigiamuosius darbus ir daktaro disertacijas*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 1998, 53 p.
6. Kardelis K. *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai*. Šiauliai: Lucilijus, 2007. – 398 p.
7. Katkuvienė L. E., Šeškauskienė I. *Writing a Research Paper: The Student's Guide*. Vilnius, 1999, 42 p.
8. Lakis V. *Magistro darbo rašymas*. - Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000, 54 p.
9. Pajuodis A., Miškinis A., Skyrius R. ir kt. *Baigiamojo magistro darbo ir mokslo tiriamojo darbo rengimo metodiniai nurodymai*. Vilnius: Vilniaus universitetas. Ekonomikos fakultetas, 2003, 35 p.
10. Rienecker L., Jorgensen P. S. *Kaip rašyti mokslinį darbą (vertimas iš danų kalbos)*. Vilnius: Aidai, 2003. – 277 p.
11. Rukšėnienė L. *Kokybinio tyrimo duomenų rinkimo metodologija*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2007. – 147 p.
12. Tidikis R. *Magistrų baigiamųjų darbų rengimas ir gynimas: metodiniai nurodymai*. Vilnius: Lietuvos teisės universitetas, 2003. – 39 p.
13. Tidikis R. *Socialinių mokslų tyrimų metodologija*. Vilnius: LTU, 2003. – 627 p.
14. Žilinskas P. J. *Patarimai rengiantiems rašto darbus*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000. – 155. p.
15. Informacinis raštingumas. Prieiga per internetą: <http://www.ir.mb.vu.lt/modulis6.html>.

Kazimiero Simonavičiaus universitetas

Teisės fakultetas

Studento vardas (-ai), pavardė (-ės)²

KURSINIO DARBO PAVADINIMAS³

Kursinis darbas²

Vadovas _____⁵
(Moksl. laipsnis, vardas, pavardė) (Parašas) (Data)

Vilnius, 2013...⁴

---

¹ Times New Roman, 14 p., didžiosios raidės

² Times New Roman, 14 p.

³ Times New Roman, 14 p., didžiosios raidės, pajuodintas šriftas

⁴ Times New Roman, 12 p.

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

Patvirtinu, kad įteikiamas kursinis darbas (kursinio darbo pavadinimas):

1. Autoriaus parašytas savarankiškai, jame nėra pateikta kitų autorių medžiagos kaip savos, nenurodant tikrojo šaltinio.
2. Nebuvo to paties autoriaus pristatytas ir gintas kitoje mokymo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje.
3. Nepateikta nuorodų į kitus darbus, jeigu jų medžiaga nėra naudota darbe.
4. Pateiktas visas naudotos literatūros ir šaltinių sąrašas.

(parašas)

(studento vardas, pavardė)

Kursinio darbo turinio pavyzdys

TURINYS

ĮVADAS.....	5
INFORMACIJOS ŠALTINIŲ APŽVALGA.....	7
DARBO METODAI IR PRIEMONĖS.....	8
1. PIRMOJO SKYRIAUS PAVADINIMAS.....	9
1.1. Pirmojo skyriaus pirmojo poskyrio pavadinimas.....	10
1.2. Pirmojo skyriaus antrojo poskyrio pavadinimas.....	13
1.3. Pirmojo skyriaus trečiojo poskyrio pavadinimas.....	18
2. ANTROJO SKYRIAUS PAVADINIMAS.....	20
2.1. Antrojo skyriaus pirmojo poskyrio pavadinimas.....	24
2.2. Antrojo skyriaus antrojo poskyrio pavadinimas.....	28
2.2.1. Antrojo skyriaus antrojo poskyrio pirmojo skyrelio pavadinimas.....	30
2.2.2. Antrojo skyriaus antrojo poskyrio antrojo skyrelio pavadinimas.....	35
2.2.3. Antrojo skyriaus antrojo poskyrio trečiojo skyrelio pavadinimas.....	38
2.3. Antrojo skyriaus trečiojo poskyrio pavadinimas.....	42
3. TREČIOJO SKYRIAUS PAVADINIMAS.....	42
3.1. Trečiojo skyriaus pirmojo poskyrio pavadinimas.....	45
3.1.1. Trečiojo skyriaus pirmojo poskyrio pirmojo skyrelio pavadinimas.....	48
3.1.2. Trečiojo skyriaus pirmojo poskyrio antrojo skyrelio pavadinimas.....	52
3.2. Trečiojo skyriaus antrojo poskyrio pavadinimas.....	54
3.2.1. Trečiojo skyriaus antrojo poskyrio pirmojo skyrelio pavadinimas.....	60
3.2.2. Trečiojo skyriaus antrojo poskyrio antrojo skyrelio pavadinimas.....	61
3.3. Trečiojo skyriaus trečiojo poskyrio pavadinimas.....	62
IŠVADOS IR PASIŪLYMAI.....	63
NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI.....	65
PRIEDAI.....	66

SUTRUMPINIMAI

a/b	administracinė byla
angl.	angliškai
aut.	autorės
BVP	Bendrasis vidaus produktas
c/b	civilinė byla
d.	dalis
DVBI	Deutsche Richterzeitung (Vokietijos teisėjų žinios, žurnalas)
EBTT	Europos Bendrijų Teisingumo Teismas
EK	Europos Komisija
ER BK	Estijos Respublikos baudžiamasis kodeksas
ES	Europos Sąjunga
EŽTK	Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija
kt.	kiti
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LR ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
LR ATP	Lietuvos Respublikos administracinių teismų praktika
LR ATPK	Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas
LRK	Lietuvos Respublikos Konstitucija
m.	metai
Nr.	numeris
p.	puslapis
pakeitim.	pakeitimai
pan.	panašiai
PB	Pasaulio bankas
k-tas	komitetas
prof.	profesorius
PVM	pridėtinės vertės mokestis
pvz.	pavyzdžiui, pavyzdys
m-ja	ministerija
SMK VF	Socialinių mokslų kolegijos Vilniaus filialas
str.	straipsnis
t.y.	tai yra
vad.	vadinama
vok.	vokiškai
žr.	žiūrėti

NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

Norminiai teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos Konstitucija // 1992, Nr. 33-1014.
2. Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ // 1992, Nr. 33-1015.
3. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija // 2000, Nr. 96-3016.
4. Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas // 2004, Nr. 25-745.
5. Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymas // 2002, Nr. 27-715.

Teismų praktika

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1996 m. vasario 26 d. nutarimas // Valstybės žinios, 1996, Nr. 20-537.
2. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007 m. kovo 9 d. nutartis. Administracinė byla Nr. A³-594-07.

Specialioji literatūra

1. Jovaišas K. *Žmogaus teisių katekizmas*. Vilnius: Teisės institutas, 2006.- 220 p.
2. Katuoka S., Kiškis M., Pranevičius G. ir kt. *Vartotojų teisių apsauga Lietuvoje ir Europos Sąjungoje*. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2006. - 496 p.
3. *Lietuvos valstybės teisės aktai (1919-02-16/1940-06-15)*. Parengė Andriulis V., Mockevičius R., Valeckaitė V., Vilnius: Teisės institutas, 1996. – 1035 p.
4. *Moterys ir vyrai Lietuvoje 2005*. Vilnius: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2006. – 56 p.
5. Kūris E. Ūkinės veiklos laisvė, sąžininga konkurencija ir bendra tautos gerovė (Konstitucijos 46 straipsnio jurisprudencinis komentaras). *Jurisprudencija*, Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2005, Nr. 64(56), p. 56-73.
6. Malinauskaitė J. Vartotojų teisių apsaugos politikos raida Lietuvoje. *Taikomieji tyrimai – visuomenės kaitai*, Klaipėda: Socialinių mokslų kolegija, 2005, Nr. 1, p. 35-59.
7. Kadziauskas G. Ar kontrabanda įveikiama administracinėmis priemonėmis? *Laisvoji rinka*. Vilnius: Lietuvos laisvosios rinkos institutas, 2004, Nr. 2, p. 5-6.
8. Piesliakas V. Baudžiamųjų įstatymų principinės nuostatos ir jų įgyvendinimas naujame Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse: *Habilitacinis darbas*. Socialiniai mokslai: teisė (6F) /LPA, VU, Vilnius, 1996. – 168 p.

9. Švedas G. (1996). Ikiteisminių nusikaltimų tyrimo procesinės ir organizacinės problemos (lyginamosios teisėtyros studija): Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai: teisė (6F)/LPA, Vilnius. – 56 p.
10. Pečiūra P. Negerbiamos tautinės šventės, laisvamanių teisės. Lietuvos rytas, 1995, Nr. 956, gruodžio 21, p. 4.
11. Jurevičius R. Valdymo reorganizavimo prielaidos. *Vadyba ir rinkos ekonomika: tarptautinės konferencijos pranešimų medžiaga*, Kaunas: technologija, 1992, p. 15-19.

Internetiniai šaltiniai

1. Kadziauskas G. Kiek ilgai ES gali nestabdyti kontrabandos? *Lietuvos laisvosios rinkos institutas*. Prieiga per internetą:
http://www.lrinka.lt/index.php/meniu/spaudai/straipsniai_ir_komentarai/kiem_ilgai_europos_saju nga_gali_nestabdyti_kontrabandos/1524. [Žiūrėta 2013-01-15].
2. Prezidentas paragino Vyriausybę imtis daugiau iniciatyvos kovoje su kontrabanda (2013-05-06). *Lietuvos Respublikos Prezidentūra*. Prieiga per internetą:
<http://www.president.lt/lt/news.full/5665>. [Žiūrėta 2013-10-01].